

LESOBSERVATIEFORMULIER voor het evalueren van het pedagogisch didactisch handelen van leraren (VERSIE2025)

Schoolnaam en BRIN:	Datum observatie (dd-mm-jjjj):
Vestigingsnaam en nummer:	Klas:
Type opleiding: 0=bao 1=lwoo 2=bb 3=kb 4=tl 5=havo 6=vwo 7=mbo	Aantal leerlingen in de klas:
Naam geobserveerde:	Naam observator:
Vak geobserveerde:	Vak observator:
Sekse geobserveerde: M / V	Sekse observator: M / V
Aantal beroepservaringsjaren geobserveerde:	Aantal beroepservaringsjaren observator:
	Observator training van de RuG gevolgd? Ja/Nee

Observeer de volgende gebeurtenissen:

Oordeel¹ Omcirkel s.v.p. het gewenste antwoord: 1= overwegend zwak; 2=meer zwak dan sterk 3= meer sterk dan zwak; 4= overwegend sterk

Geobserveerd² Omcirkel s.v.p. het gewenste antwoord: 0= nee, dat heb ik niet waargenomen; 1= ja, dat heb ik waargenomen.

Indicator: De leraar ...	Oordeel¹	Voorbeelden van goede praktijk: De leraar ...	Geobserveerd²
Creëren van veilig en stimulerend onderwijs leerklimaat	1 ...toont in gedrag en taalgebruik respect voor leerlingen	1 2 3 4 ...laat leerlingen uitspreken ...luistert naar wat leerlingen te zeggen hebben ...maakt geen rolbevestigende opmerkingen	0 1 0 1 0 1
	2 ...zorgt voor een ontspannen sfeer	1 2 3 4 ...spreekt de leerlingen op een positieve manier aan ...reageert met humor en stimuleert humor ...accepteert dat leerlingen fouten maken ...straalt warmte en empathie uit naar alle leerlingen in de klas	0 1 0 1 0 1 0 1
	3 ...ondersteunt het zelfvertrouwen van leerlingen	1 2 3 4 ...koppelt op een positieve wijze terug op vragen/ opmerkingen van leerlingen ...geeft leerlingen complimenten over hun werk ...honoreert de bijdragen van leerlingen	0 1 0 1 0 1
	4 ...zorgt voor wederzijds respect	1 2 3 4 ...stimuleert leerlingen naar elkaar te luisteren ...treedt op wanneer er om leerlingen wordt gelachen ...houdt rekening met (culturele) verschillen en eigenaardigheden ...bevordert de onderlinge solidariteit onder leerlingen ...bevordert dat leerlingen activiteiten als groepsgebeurtenis ervaren	0 1 0 1 0 1 0 1 0 1
Efficiënt organiseren van de les	5 ...zorgt voor een ordelijk verloop van de les	1 2 3 4 Het in- en uitgaan van de klas verloopt ordelijk ...treedt tijdig en passend op bij ordeverstoringen ...waakt over afgesproken omgangsvormen en regels ...zorgt dat alle leerlingen tot het eind van de les betrokken zijn bij de leeractiviteiten ...zorgt dat leerlingen weten wat ze moeten doen als ze hulp nodig hebben bij hun werk en wanneer ze hulp kunnen vragen ...zorgt dat leerlingen weten wat ze moeten doen als ze hun werk klaar hebben	0 1 0 1 0 1 0 1 0 1 0 1
	6 ...gaat tijdens de verwerking na of leerlingen de opdrachten op een juiste manier uitvoeren	1 2 3 4 ...controleert of leerlingen hebben begrepen wat ze moeten doen ...geeft feedback op het sociaal functioneren bij de uitgevoerde taak	0 1 0 1
	7 ...zorgt voor een doelmatig klassenmanagement	1 2 3 4 ...maakt duidelijk welke materialen kunnen worden gebruikt De lesmaterialen liggen klaar De lesmaterialen zijn afgestemd op het niveau en ontwikkeling van leerlingen	0 1 0 1 0 1
	8 ...gebruikt de leertijd efficiënt	1 2 3 4 ... begint de les op tijd ...laat geen tijd verloren gaan aan begin, tijdens of het einde van de les ...laat geen 'dode' momenten ontstaan ...laat de leerlingen niet wachten	0 1 0 1 0 1 0 1
Geven van duidelijke en gestructureerde instructie	9 ...geeft duidelijke uitleg van de leerstof	1 2 3 4 ...activeert de voorkennis van de leerlingen ...legt uit in opeenvolgende stappen ...stelt vragen die door leerlingen worden begrepen ...vat van tijd tot tijd de leerstof samen	0 1 0 1 0 1 0 1
	10 ...geeft feedback aan de leerlingen	1 2 3 4 ...maakt helder of een antwoord goed is of niet ...maakt helder waarom een antwoord goed is of niet ...geeft feedback op de wijze waarop leerlingen tot hun antwoord komen	0 1 0 1 0 1
	11 ...betrekt alle leerlingen bij de les	1 2 3 4 ...geeft opdrachten die leerlingen aanzetten tot actieve deelname ...stelt vragen die aanzetten tot nadenken ...zorgt ervoor dat leerlingen goed luisteren en/of doorwerken ...wacht na een vraag voldoende lang om leerlingen te laten nadenken ...geeft ook leerlingen de beurt die niet hun hand opsteken	0 1 0 1 0 1 0 1 0 1
	12 ...gaat tijdens de instructie na of leerlingen de leerstof hebben begrepen	1 2 3 4 ...stelt vragen die tot nadenken stemmen ...controleert regelmatig of leerlingen begrijpen waar de les over gaat	0 1 0 1
	13 ...bevordert dat leerlingen hun best doen	1 2 3 4 ...prijst leerlingen die hun best doen ...maakt duidelijk dat alle leerlingen hun best moeten doen ...uit positieve verwachtingen over wat leerlingen gaan doen	0 1 0 1 0 1
	14 ...geeft goed gestructureerd les	1 2 3 4 De les is duidelijk opgebouwd in onderdelen met duidelijke overgangen De les bevat een logische opbouw van eenvoudig naar complex De opdrachten hangen samen met wat tijdens de instructie is aangeboden De les heeft een goede afwisseling van instructie, begeleid oefenen, verwerking en dergelijke	0 1 0 1 0 1 0 1
	15 ...geeft duidelijke uitleg van het gebruik van didactische hulpmiddelen en opdrachten	1 2 3 4 ...zorgt dat elke leerling weet wat hij/zij moet doen ...maakt de samenhang duidelijk tussen de lesdoelen en de opdrachten ...zegt welke materialen en hulpmiddelen gebruikt kunnen worden	0 1 0 1 0 1

Geven van een intensieve en activerende les	16	...hanteert werkvormen die leerlingen activeren	1 2 3 4	...maakt gebruik van gespreks- en discussievormen	0 1
				...zorgt voor geleide (in)oefening	0 1
				...laat leerlingen in groepen werken	0 1
				...maakt gebruik van ICT	0 1
				...gebruikt een variëteit aan instructiestrategieën	0 1
				...varieert opdrachten	0 1
				...varieert lesmaterialen	0 1
				...gebruikt in de les materialen en voorbeelden uit het dagelijks leven	0 1
	...stelt veel vragen	0 1			
	17	...stimuleert het zelfvertrouwen van zwakke leerlingen	1 2 3 4	...geeft op een positieve wijze feedback op vragen van zwakke leerlingen	0 1
				...uit bij zwakke leerlingen positieve verwachtingen over wat ze gaan doen	0 1
	18	...stimuleert leerlingen om over oplossingen na te denken	1 2 3 4	...geeft zwakke leerlingen complimenten over hun werk	0 1
				...honoreert de bijdragen van zwakke leerlingen	0 1
				...leert de leerlingen oplossings- en zoekstrategieën aan	0 1
	19	...stelt vragen die leerlingen tot denken aanzetten	1 2 3 4	...leert leerlingen bronnen te raadplegen	0 1
				...biedt leerlingen checklists voor het oplossen van problemen	0 1
...wacht lang genoeg om alle leerlingen de kans te geven een antwoord te geven				0 1	
...moedigt leerlingen aan, elkaar vragen te stellen en dingen uit te leggen				0 1	
20	...laat leerlingen hardop denken	1 2 3 4	...vraagt leerlingen de verschillende stappen van hun strategie uit te leggen	0 1	
			...checkt regelmatig of de uitleg begrepen is	0 1	
21	...zorgt voor interactieve instructie	1 2 3 4	...stelt vragen die leerlingen aan het denken zetten en feedback uitlokken	0 1	
			...controleert regelmatig of leerlingen begrijpen waar de les over gaat	0 1	
22	...verduidelijkt bij de aanvang van de les de lesdoelen	1 2 3 4	...geeft leerlingen de gelegenheid hardop oplossingen te bedenken	0 1	
			...vraagt leerlingen oplossingen te verbaliseren	0 1	
23	...gaat na of de lesdoelen werden bereikt	1 2 3 4	...bevordert de onderlinge interactie tussen leerlingen	0 1	
			...bevordert de interactie tussen de leraar en de leerlingen	0 1	
24	...biedt zwakke leerlingen extra leer- en instructietijd	1 2 3 4	...informeert de leerlingen bij de aanvang van de les over de lesdoelen	0 1	
			...maakt duidelijk wat het doel van de opdrachten is en maakt duidelijk wat de leerlingen ervan zullen leren	0 1	
25	...stemt de instructie af op relevante verschillen tussen leerlingen	1 2 3 4	...gaat na of de doelen van de les zijn bereikt	0 1	
			...gaat na wat de prestaties van de leerlingen zijn	0 1	
26	...stemt de verwerking van de leerstof af op relevante verschillen tussen leerlingen	1 2 3 4	...geeft zwakke leerlingen extra leertijd	0 1	
			...geeft zwakke leerlingen extra instructietijd	0 1	
27	...leert leerlingen hoe zij complexe problemen kunnen vereenvoudigen	1 2 3 4	...geeft zwakke leerlingen extra oefeningen	0 1	
			...geeft zwakke leerlingen 'voor'- of 'na'-instructie	0 1	
28	...stimuleert het gebruik van controle activiteiten	1 2 3 4	...zet leerlingen die minder instructie nodig hebben (alvast) aan het werk	0 1	
			...geeft aanvullende instructie aan groepjes of individuele leerlingen	0 1	
29	...leert leerlingen oplossingen te checken	1 2 3 4	...richt zich niet alleen op de middenmoot	0 1	
			...maakt tussen leerlingen verschil in de omvang van opdrachten	0 1	
30	...bevordert het toepassen van het geleerde	1 2 3 4	...geeft niet alle leerlingen dezelfde tijd voor de opdracht	0 1	
			...laat sommige leerlingen gebruik maken van hulpmaterialen	0 1	
31	...moedigt kritisch denken van leerlingen aan	1 2 3 4	...leert leerlingen problemen te vereenvoudigen	0 1	
			...leert leerlingen hoe complexe problemen terug te brengen naar eenvoudige problemen	0 1	
32	...vraagt leerlingen na te denken over strategieën bij de aanpak	1 2 3 4	...leert leerlingen complexe problemen te ordenen	0 1	
			...geeft aandacht aan anticiperend lezen	0 1	
33	...zijn betrokken bij de les	1 2 3 4	...laat oplossingen relateren aan de context van het probleem	0 1	
			...stimuleert het gebruik van alternatieve oplossingen	0 1	
34	...tonen zich geïnteresseerd	1 2 3 4	...leert leerlingen uitkomsten te schatten	0 1	
			...leert leerlingen uitkomsten te voorspellen	0 1	
35	...zijn actief op leren gericht	1 2 3 4	...leert leerlingen uitkomsten te relateren aan de praktische context	0 1	
			...bevordert het bewust toepassen van het geleerde in andere (verschillende) leergebieden	0 1	
36	...moedigt kritisch denken van leerlingen aan	1 2 3 4	...vertelt leerlingen hoe oplossingen in andere situaties gebruikt kunnen worden	0 1	
			...relateert problemen aan eerder opgeloste problemen	0 1	
37	...vraagt leerlingen na te denken over strategieën bij de aanpak	1 2 3 4	...vraagt leerlingen redenen te geven voor het optreden van gebeurtenissen	0 1	
			...vraagt leerlingen naar hun mening	0 1	
38	...zijn actief op leren gericht	1 2 3 4	...vraagt leerlingen na te denken over gegeven oplossingen of antwoorden g	0 1	
			...vraagt leerlingen eigen voorbeelden te geven	0 1	
39	...vraagt leerlingen na te denken over strategieën bij de aanpak	1 2 3 4	...vraagt leerlingen de stappen van de gebruikte strategie uit te leggen	0 1	
			...geeft expliciet uitleg van mogelijke (oplossings-) strategieën	0 1	
40	...zijn actief op leren gericht	1 2 3 4	...vraagt leerlingen voor- en nadelen van strategieën uit te leggen	0 1	
			...gebruiken hun tijd efficiënt	0 1	
Indicator: De leerlingen ...		Oordeel¹	Voorbeelden van goede praktijk: Leerlingen ...	Geobserveerd ²	
Betrokkenheid van leerlingen	33	...zijn betrokken bij de les	1 2 3 4	...letten op tijdens de instructie	0 1
				...nemen actief deel aan leergesprekken en discussies	0 1
	34	...tonen zich geïnteresseerd	1 2 3 4	...stellen vragen	0 1
				...luisteren actief bij de instructie	0 1
35	...zijn actief op leren gericht	1 2 3 4	...vragen geïnteresseerd door	0 1	
			...vragen dieper door	0 1	
41	...zijn actief op leren gericht	1 2 3 4	...geven blijk van verantwoordelijkheid voor hun eigen leerproces	0 1	
			...werken zelfstandig	0 1	
42	...zijn actief op leren gericht	1 2 3 4	...nemen zelf initiatieven	0 1	
			...gebruiken hun tijd efficiënt	0 1	